oj. Numele derivat nu va avea mai mult de 3 sau 2 silabe (Sânt şi excepţii : Berivoj). Pe urmă radicalul la care se adaoge sufixul *-oje* trebue să fie o prescurtare a vreunui nume slav. Să examinăm acum lista de nume în *-oiu* din capul articolului ! *Băloiu, Stănoiu, Vlădoiu, Drăgoiu, Rădoiu* au radicale slave : Bal-, Stan-, Vlad-, Drag-, Rad-. Dar *Creţoiu* nu e cumva Creţu + oiu şi *Dimoiu* nu e Dima + oiu ? In Banat acestea ar aveà forme *Creşoń, Dimoń*.

Despre vitalitatea acestui sufix în Banat şi Hunedoara ne putem încredinţa răsfoind listele de porecle în *-oń, -oańe* publicate de ex., din Lugoj, în „Şezătoarea" XII, p. 135, din Hunedoara, de d-l I. Popovici (op. cit. pp. 32—49).

Remarcăm că d-l Pascu (în Sufixele româneşti) explică cu totul altfel numele de familie derivate cu sufixul *-oiu (-oń)*. Pe de o parte le pune în categoria augmentativelor (op. cit., p. 115), de ex. *Gogonoiu* < gogón (umflătură) sau *Căcăoń* (Popovici, op. cit. p. 35) < Căcău, când aceste nume derivă din porecle şi n'au caracter augmentativ : *Gogonoiu* = din familia lui Gogonea, *Căcăoń* = din familia lui Căcău (poreclă în aceeaşi regiune, v. Popovici, op. cit. p. 35) ; pe de altă parte le crede adjective întrebuinţate ca nume (op. cit. p. 118), de ex. : *Budzătoń* < buzat, pe când ştim că acest patronimic derivă firesce din porecla Budzatu şi nu e o variantă a adjectivului buzat + oń.

Pentru etimologia sufixului *-oiu (ońu)* v. S. Puşcariu, *Locul limbii române între limbile romanice*, Discurs de recepţie, p. 43, G. Giuglea în DR., II. p. 389, G. Pascu, *Sufixele româneşti*, p. 120.

E. PETROVICI.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Istu ir.

Pronumele istro-român *istu*, sing. m., *ista*, sing. fem., *isti*, pl. m., *iste*, pl. f., îl găsim numai precedat de un pronume demonstrativ, de ex. : *ţela-istu, ţesta-istu, ţâ-ista*, etc. Aceste forme corespund pronumelor dr. urmate de *-si* :

BDD-A14774 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:42

acelaşi, acestaşi, etc., lui „tot acela, tot acesta", sau „chiar acela" etc.

Începând cu Maiorescu (v. Maiorescu, *Itinerar în Istria şi Vocabular istriano-român,* p. 84), care îl scria *aistu*, despărţind greşit pe *ţestaistu* ca fiind *ţest aistu,* (v. Puşcariu, *Studii istroromâne,* II, p. 164), pentru ca să samene cu pronumele dr. *aista,* s'a crezut că *istu* ar fi latinescul *iste,* dr. *aista* (v. Byhan, *Istrorumänisches Glossar* (Jahresbericht, VI), p. 184; Popovici, *Dialectele române din Istria,* I, p. 72; Puşcariu, *Studii istroromâne,* II, p. 163—164).

Adevărata explicaţie a lui *istu* a dat-o Miklosich în *Rumunische Untersuchungen, I., Istro-und Macedo-rumunische Sprachdenkmähler,* p. 32. *Istu* derivă dela sl. *istŭ*, 'verus, idem, ille' (bulg. s.-cr., slov. *isti).* Formele *ţela-istu, ţesta-istu* sânt decalcuri după formele serbo-croate: *taj isti* 'idem', *ta ista* 'eadem', *to isto* 'idem', *onaj isti,* etc., *oraj isti,* etc. (v. *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika* al Academiei din Zagreb, articolul *isti* 'verus, idem, ipse').

D-l prof. Puşcaru îm atrage atenţia în ultimul moment că *ist* se găseşte şi singur, fără a fi precedat de pronume demonstrativ, într'un text publicat de d-l prof. L. Morariu în „Făt-Frumos", anul III, No. 1, p. 19. Fraza e următoarea: „Vezi, ista-i te om!". D-l L. Morariu o traduce la p. 20 în felul ce urmează: „Vezi, aista-i omul tău!" Cum ştim că acest *ista* este *isti* s.-cr., l-am traduce mai degrabă cu „chiar acesta", ceeace se şi potriveşte în text.

E de remarcat că, întrebuinţat singur, pronumele *ist* îl ia, întocmai ca şi celelalte pronume româneşti, pe acel *-a* ce-l găsim la finea lui *acesta, acela, aceasta* etc., prin urmare *ista.* (Cel puţin aşa îl întâlnim singura dată când este semnalat).

E. PETROVICI.

Nume proprii de bărbaţi articulate.

Aceste nume mi-au fost comunicate din comuna Seliştе (jud. Turda).

In Seliştе, ca pretutindeni în satele româneşti, nu-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14774 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:42